

Bo Westman
0155 - 26 41 38

2004-05-10

511-2523-2003

Enligt sändlista

Bildande av Timmermons naturreservat i Nyköpings kommun

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar länsstyrelsen att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatets gränser utmärks i fält.

Reservatets namn skall vara *Timmermons naturreservat*.

Översiktskarta

©Lantmäteriet, 2004. Ur Geografiska Sverigedata, 106-2004/188-D.

2004-05-10

511-2523-2003

Uppgifter om reservatet

<i>Objektnummer</i>	04-02-101
<i>Natura 2000-beteckning</i>	SE 0220429
<i>Län</i>	Södermanland
<i>Kommun</i>	Nyköping
<i>Församling/socken</i>	Sättersta
<i>Lägesbeskrivning</i>	Naturreseptatet är beläget söder om sjön Likstammen cirka 9 km norr om Tystberga samhälle.
<i>Topografisk karta</i>	09H NO
<i>Ekonomisk karta</i>	097 76
<i>Areal</i>	37,8 ha, varav land 36,7 ha
<i>Naturgeografisk region</i>	Nr 24, svealands sprickdalsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken.
<i>Kulturgeografisk region</i>	Nr 5, mellanbygd.
<i>Fastigheter</i>	Sättersta-Ökna 2:18 (preliminär)
<i>Markägare</i>	Staten genom Naturvårdsverket
<i>Nyttjanderätter/servitut</i>	Jakträttsavtal
<i>Förvaltare</i>	Länsstyrelsen i Södermanland

Syfte med reservatet

Syftet med Timmermons naturreservat är :

- Bevara den värdefulla livsmiljön örtrik granskog. Typiska växt- och djursamhällen och arter inom området, skall ha ett gynnsamt tillstånd.
- Bevara den värdefulla livsmiljön västlig taiga med strukturer som död ved och äldre träd, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för denna livsmiljö i gynnsamt tillstånd.
- Typiska arter, som exempelvis gullpudra, skogsbrämsa, rödgul trumpetssvamp och repestarr ska ha gynnsamt tillstånd, liksom de rödlistade arter som hittats i området.
- Friluftsliv, enligt allemansrätten, skall kunna bedrivas i hela reservatet.

Beskrivning av reservatet och skälen för beslutet

Timmermons naturreservat utgörs huvudsakligen av gammal grandominerad barrskog på frisk till fuktig marktyp. Området är lätt kuperat med några smärre kärr och dalgångar. Berggrunden består främst av gnejsgranit med stråk av mera lättvittrad gnejs vilket avspeglas i den goda boniteten. Variation finns inte bara i topografi utan även vad gäller bonitet och skogens ålder. Inom den centrala delen finns flera källpåverkade dalgångar i vars fuktiga/våta partier man kan påträffa en ovanligt rik flora av skuggfördragande arter. Exempelvis växer här ett av länets största bestånd av skogsbräsa, rikligt med gullpudra, spindelblomster, källpraktmossa, rödgul trumpetsvamp m.fl. Området hyser en mängd olika svampar, till exempel fjällig taggsvamp, grangråticka, rosenhatta och skarp dropptaggsvamp. I reservatet finns även höga bevarandevärden kopplat till gamla träd och döda träd. Exempel på arter här är grön sköldmossa, vedtrappmossa, kortskaftad ärgspik, gammelgranlav och lunglav.

Inom den norra delen, närmast grusvägen, har skogen en helt annan karaktär. Den dominerande granen är betydligt yngre och inslag finns av flera olika lövträd, bland annat växer här några gamla ekar som härrör från tidigare hagmarksepok.

I viltvattnet i reservatets nord-östra del finns Större vattensalamander som är en rödlistad art. Detta vattenområde har goda förutsättningar att hysa flera grod- och kräldjursarter.

Naturreservatet ligger i ett småbrutet och kuperat landskap längs sjön Likstammen. Det har till stor del präglats av att det är mark som legat under Ökna (Ökna som ligger norr om Sättersta kyrka). Det är ett representativt landskap för den Sörmländska mellanbygden. Reservatet omfattar delar av inägor och utmark till torp som legat under Ökna.

Bevarandevärden som visar på inägomark är exempelvis äldre åkermark, idag beväxt med yngre gran, med tillhörande diken, och äldre hassel, ek och lind, vilka bland annat visar på tidigare delar nyttjats som slättermark. Delar av äldre vägbank inom inäga finns även.

I utmarken finns ett fåtal äldre stubbar som visar på att man plockhuggit och hämtat ved i skogen. Kalhuggning som metod har inte tillämpats. Skogen har en ålder av cirka 100 till 120 år. Det finns dock en del träd som är äldre än så bland annat lindarna som stått på gräns mellan inäga och utmark.

Allmänheten kan i objektet besöka en välutvecklad äldre barrskog. Det är lätt att nå från vägen som sträcker sig mellan Torpesta och Lästringe.

Timmermon ingår i Natura 2000, EU:s nätverk av värdefulla naturområden. Det även i område av riksintresse för naturvården (NRO 04 010) och i det regionala naturvårdsprogrammet (80-39), som en del av sjön Likstammen med omgivning.

Huvuddelen av naturreservatet ligger inom ett område som omfattas av bestämmelserna enligt 4 kapitlet miljöbalken.

Länsstyrelsen finner i enlighet med 5 § förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden med mera att beslut om att avsätta området som naturreservat är

2004-05-10

511-2523-2003

väl förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Beslutet överensstämmer också med miljökvalitetsmålet "Levande skogar".

Vid den intresseprövning mot enskilda intressen som länsstyrelsen har gjort enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, bedöms att de inskränkningar som föreslås i enskilds rätt att använda mark eller vatten, inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Förutsättningarna för att bevara och på sikt utveckla naturvärdena i området anses som goda om skogen sköts efter de riktlinjer som ges i skötselplanen.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 5, 6 och 30 § § miljöbalken föreskriver länsstyrelsen följande.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att inom reservatet

1. uppföra byggnad eller anläggning
2. anlägga väg
3. anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad
4. anordna upplag
5. borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna
6. avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd
7. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
8. framföra motordrivet fordon annat än i samband med uttransport av fällt vilt med s.k. älghugare eller motsvarande
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
10. kalka eller gödsla mark eller vatten

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. Utmärkning av reservatet
2. Anläggande av parkeringsplats och vandringsleder samt uppsättning av informationstavlor på platser som anges i fastställd skötselplan
3. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden

C Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Det är förbjudit att inom reservatet

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar
2. fånga och insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs
3. sätta upp tavla, plakat, affisch skylt eller göra inskrift
4. utan länsstyrelsens tillstånd anordna lägerverksamhet
5. utan länsstyrelsens tillstånd anordna tävlingar

Föreskrifterna under **A**, **B** och **C** skall inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Andra föreskrifter som gäller för området

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar och föreskrifter för området. Av särskilt betydelse för syftena med reservatet är bl.a.:

Större delen av reservatet är ett Natura 2000-område och därför krävs enligt 7 kap 28a-b §§ MB krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i området.

Artskyddsförordningen (1998:179) och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 199:7) om artskydd med bestämmelser om fridlysning av orkidéer.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § i förordningen (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan.

Ärendets handläggning

Områdets höga naturvärden uppmärksammades i samband med avverkning i intilliggande skog under andra halvan av 1990-talet. Under 1998 genomförde Magnus Wadstein och Dan Olofsson en inventering i området och fann då en lång rad mycket ovanliga och skyddsvärda arter, samt många signalarter. Bland annat noterades länets första fynd av *Grangråticka* samt den mycket ovanliga svampen *Isabellporing*. Länsstyrelsen har fört diskussioner med markägaren, Holmen Skog, om att skydda området, och år 2001 godkände Regeringen ett område omfattande 23 hektar som ett natura 2000 område. Efter överenskommelse med markägaren omfattar nu det föreslagna reservatet ca. 38 hektar.

Nyköpings kommun, Skogsvårdsstyrelsen, Naturskyddsföreningen, Föreningen Södermanlands Ornitologer, Föreningen Södermanlands Entomologer och Södermanlands Orienteringsförbund har yttrat sig i ärendet. I alla yttranden har man ställt sig positiv till beslutet och endast smärre ändringar har inarbetats i beslutet.

2004-05-10

511-2523-2003

I detta beslut har landshövding Bo Holmberg beslutat och Bo Westman varit föredragande. I handläggningen har även Camilla Ährlund, Hans Sandberg och Trine Haugset deltagit.

Bo Holmberg

Bo Westman

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar
4. Konsekvensutredning